

R. Croc. Mart. Bezoard. Mineral.
aa. ʒj. Fæculæ Bryon. ʒij. Ol. Cin-
namom. gut. iv. f. Pulvis.

Hæc & similia per tres aut qua-
tuor septimanas exhibeantur, pur-
gationibus etiam levioribus quando-
que intercalatio.

Nisi hæc ultimò præscripta sudo-
rem moverint adhibenda sunt etiam
Diaphoretica (nempe post correctio-
nem & evacuationem materiæ pec-
cantis) ad Recrementa expellenda
& Leucophlegmatiam abigendam.

C A P. XLI.

De Mensium Suppressione.

1. **E**ST vel totalis suppressio, vel
diminutio naturalis evacua-
tionis Sanguinis Menstrui, quæ jure
naturali quoque mense fieri con-
suescit.

2. *Causa* oritur, vel à Vitio San-
guinis, qui cum nimium viscidus &
spissior existat, fermentatio men-
strua ritè non peragitur; vel à vi-
tio vasorum evacuationi inservien-
tium, quæ occlusa vel nimium an-

gusta redduntur ope materiæ cujusdam Glutinosa, vel forsan Lumbricorum, Lapillorum, Uteri & Partium adjacentium intumescentiæ, nimis Pinguedinis, &c.

Inter Causas externas recensentur Aër frigidus; ægri introitus in Aquam frigidam, ipso fluxûs tempore; prava Sanguinis diathesis, unde fermenta Stomachi, &c. depravantur; etiam Mœror, Timor, Ira, &c.

3. In Affectu hoc dignoscendo, ipsius ægri testimonium certissimum est signum. Si oriatur ex vasorum obstructione, adest Torpor appetitus imminutus, intumescencia Abdominis, Dolor Lumborum & partium Vicinarum, sæpissimè etiam fluxus Sanguinis ad aliam quamlibet portam, vel aures, vel nares, vel os, &c. qui circa tempus debitæ evacuationis menstruæ invadit. Si oriatur à Sanguinis vitio, adest Cachexia.

4. Est Morbus Chronicus; & nisi tempestivè caveatur, forsan Hydropem, Suffocationem, Phthisin, &c. producit.

5. *Cura.* Ab initio, primæ viæ sunt purgandæ, exhibendo *Catharti-*

ca.

ca, qualia Capite ultimò prægresso memoravimus; quibus adde *Extract. Colocynth. Elater. Scammon. Resin. Jalap. &c.*

R. Pillul. ex duobus & Stomach. cum Gumm. aa. ʒj. Castor, Croc. Sal. Martis, Artemis. aa. ʒj. Ol. Stillatit. Sabin. gut. x. cum Syr. Absinth. f. Pillulæ. Dosis ʒss. Exhibenda eodem circiter tempore quo menstrua profluere consueverant. Aperitiva etiam superiore Capite recensita non incommodè huc referentur, quibus insuper adde Radic. Petasitid. Angelic. Imperator. Zedoar. Folia Rut. Major. Matricar. Menth. Sabin. Eorundem etiam Salia & Olea Destillata, cum Tinctur. Castor. Gum. Guajac. Ammoniac. Myrrh. &c. multum præstant; speciatim, si Volatilia Oleosa pro tincturis extrahendis adhibeantur; exinde enim majori ut pollent in Obstructionibus referendis, cum debitis vehiculis propinata. Enemata Calidiora injecta & diu retenta laudantur; & satis novimus Phlebotomiam circa tempus evacuationis Menstruæ consuetum multum conferre: Quod ad Injections Pessaria, Balnea, Unguenta, &c. attinet, non opus est quod in angustis hisce

schedulis

ichedulis super hoc Themate verba faciamus, quandoquidem plurimi prostant Authores qui materiam illam prolixè satis tractaverint, quos consulere dignetur Lector.

C A P. XLII.

De Nimio Mensium Profluxu.

1. **M**enses nimium profluere dicuntur; vel quando sæpius quàm fas est fluunt; vel quando diutius quàm par est fluxum protrahunt; vel quando majori quantitate quàm solitum est peccant.

2. *Causa.* Sanguis vel nimium attenuatus, vel acris, vel nimium abundans; Vasa etiam Uteri, vel nimium laxata, vel humida; vel supra modum reſerata, vel rupta, &c.

Causa Accidentales sunt, nimia calidorum & acrium ingurgitatio, Diæta tenuis Sanguinem attenuans, Pharmaca ejusdem generis ingesta; Vigiliæ nimix, Exercitium Corporis nimium; etiam Timor, Vulnere, Ictus, Casus, &c.

3. Quò major est fluxus, & quò diu.

diutius persistit, eò majus inest periculum & è contra. Si fluxus augeatur, viribus ægri interea prostratis; malum est omen. Si nulum aliud morbi genus produxerit, & Mulieres sint Juvenes, vix unquam cura fit irrita. Sed in Mulieribus senioribus fluxus inveteratus sæpe incurabilis est.

4. Cura. Primo Sanguis rectificandus; humores noxii expellendi sunt; si Biliosi, exhibeantur *Tamarindi*, *Rhabarb.* *Diacath.* *Passulat.* &c. sin autem magis serosi existant.

℞ *Elect. Lenitiv.* ℥j. *Pulv. Jalap.* ℥j. *Ol. Vitriol. gut.* iij. *Misce.* Vel huic simile prout exigit necessitas.

Deindè adhibeantur *Incrassantia* *Terrea*, & alia *Adstringentia* ut *Plantago*, *Bursa Pastoris*, *Rosæ Rubræ*, *Tormentilla*, *Bistorta*, &c. *Terra Sigillata*, *Bolus Verus* *Catechu*, *Lapis Hematitidis*, *Sanguis Draconis*, *Corallia*, *Crocus Maris Adstringens*, &c. *Exempl. Grat.*

℞ *Semin. Plantag. Papav. Hyosciam.* aa. ℥ij. *Succin. flav. Sang. Dracon.* aa. ℥j. *Cum Syrup. è Rosis sicc. f. Electuar. vel vice Papav. & Hyos-*

160 De Nimo Mensium Profluxu.
Hyosciam. adhibeatur Laudan. Op-
piat. quod maximâ efficacîâ prædi-
tum est in morbo hoc profligando.
Vid. Cap. de Hæmoptoe, & de Dysen-
teria.

Externè Ligaturæ, & Cucurbi-
tulæ, nil nocent, sed ad revulsio-
nem optimum medium est Venæ se-
ctio, si nempe vires constant, &
ætas sit Juvenilis. Non incommo-
de etiam Hypogastrio, Regioni Pu-
bis, &c. applicantur *Adstringentia*,
ut *Acetum, Decocta Aluminis, Tor-*
mentillæ, & similia.

Fluor Albus eâdem planè metho-
do curatur, semper tamen addendo
Terebinthinam, Camphoram, & Sac-
charum Saturni.

C A P. XLIII.

De Passione Hysterica.

1. **E**ST *Affectus Convulsivus* ortus à vitiosa quâdam austera vel acida materiâ fibras nervosas Uteri vel Plexus Mesenterici irritante; unde Spiritus Animales in furorem & tumultum concitantur, & ex impetuosa sua Expansione varia Symptomata producant, ut Abdominis Murmurillum & Distentionem, Hypochondriorum Dolorem acrem & Pulsativum, Nauseam, Gutturis Suffocationem; quandoque Faciei Ruborem & Intumescenciam, quandoque Pallorem, quandoque etiam omnis sensus & motus penitus aboletur, unde subsequitur Vertigo, Capitis, Ventriculi, & aliarum Partium, Dolor; & totius Corporis Lassitudo.

2. Morbus hic rarò lethalis est, sæpissime autem contumax & Chronicus. Si vehementer urgeant Symptomata, & ægra senescat, vel Gravida, vel Puerpera fuerit, imminet.

minet Periculum; quandoque autem Virgines Perbellæ, ex Hominis Benevoli consortio, jucundissimam & felicissimam curam nancisci fatagunt.

3. *Cura* (durante paroxysmo) consistit in Spiritibus debacchantibus reducendis & compescendis; & (extra paroxysmum) in materia acri peccante corrigenda & amovenda. In Paroxysmo; Spiritus Fuliginis, Urin. C. C. Ungul. Equi. & ejusmodi Spiritus Volatiles Fetidi, vel naribus admoti vel inditi vel temporibus inuncti, vel etiam interne cum vehiculis congruis propinati, & commixti Tinctur. Castor. Croc. Ol. Destillat. Rut. Succin. & similibus, nec non tantillo Laudani (non odorati) prout postulat occasio. Exempl. Grat.

R. Aq. Meliss. Aq. Bryon. Compos. aa. ℥iij. Spirit. Salis Armoniac. Laudan. Liquid. Tinctur. Castor. aa. gut. xxx. Ol. Succin. gut. vj. Syrup. Artemis. ℥j. Misce. Dosis bina Cochlearia, sæpius.

Præter hæc aut his similia, in paroxysmo exhibenda, conveniunt etiam sternutatoria, Vellicationes, Fomentationes, Ligaturæ; & Enema-

ta

ta acriora subinde injecta, multum profunt; sicut & Phlebotomia (si adsit *Plæthora*) — Pudendo admoveantur *Moschus*, *Zibethum*, *Balsama Apoplectica*, & similia; Umbilico autem Emplastra & Unguenta confecta ex *Galbano*, *Ammoniac*, *Tacamahac*, *Balsam. Peruv.* *Ol. Rutæ*, *Succini*, *Myrrh.* *Lavendul.* additis *Castor.* *Ass. Fætid.* *Ol. vel Magister Jovis.*

Extra Paroxysmum; quæ hæcenus memorata sunt (excepto *Laudano Opiato*) primum tenent locum. Conveniunt etiam *Alterativa* additis *Alkalibus fixis*, ut *Ocul. Cancror.* *Corall.* *Bezoard.* *Mineral.* *Bezoard.* *Jovial.* *Cinnabar.* *Nativ.* ut & omnia *Antispasmodica* & *Uterina*; nec non *Cathartica*, modò rite intercalata fuerint. Exempl. Grat.

℞ *Pulv. Comitiss. Warv. Spec. Dianth. aa.* ʒss. *Ol. Succin. gut. iij.* *Sal. C. C. gr. v.* Misce.

℞ *Pillul. Fætid.* ʒj. *Sal. Cran. Human gr. vj.* Misce f. *Pillulæ* pro unicâ Dosi.

Hæc & his similia sæpius repeti debent; vel, si placeat, potiones fieri possent ex *Purgativis* & *Hystericis* unâ commixtis. *Carminativa*

&

& *Aromatica* omnibus quibuscunque remediis in hoc affectu adhiberi solitis jure merito adjunguntur.

Diaphoretica etiam bono cum successu exhibentur Omnes Evacuationes naturales statum naturalem observent; & Passiones animi modum excedentes sedulo coerceantur; Ira enim, Moeror, Terror, &c. Paroxysmum sæpius inducunt.

C A P. XLIV.

De Partu Difficili; & Reliquis Puerperarum Symptomatis.

1. **D**ifficilis Partus est dolorosa & difficilis fætus expulsio, adeo ut & Matris & Infantis vita in periculo versetur.

2. Dolor satis intensus nunquam non partum comitatur; sed si labores diutius quam 24 horas persistant, & tormina rarius adveniant, vel si in Lumbos sursum, non autem in Uterum deorsum, terminaverint, jure meritoque *Partus Difficilis* nuncupatur.

3. *Causa* varia est pro vario Matris

tris statu, prout vel cum morbo aliquo luctatur, vel debilis & tenella existit, vel meticulosa & laboribus Puerperii resistens & obnitens. Pro ut meatus vel angustantur, vel affectu aliquo laborant; vel si fœtus major fuerit solito, vel si incommode locatus fuerit, vel si funi umbilicali intricatus, vel si ægrotus, debilis, aut mortuus exstiterit, vel si adsit fœtuum Pluralitas, &c.

4. Si meatus nimium angusti fuerint, periculum inest; sed respiratio difficilis, Sudores frigidi, Leptothymia, Delirium, Convulsiones, Lethargia, & similis farinæ Symptomata, omnia infausta & lethalia prædicunt. Sternutatio bonum est Omen; & si mater erecto sit animo & vires suppetant maxima affulget spes.

5. Cura; Omnia Impedimenta (quantum fieri potest) sedulo amovenda veniunt. Umbilicus, Lumbi, & meatus interiores inungantur Unguento *Althææ*. Oleo *Lilior. Rosar.* Si alvus non respondeat injiciantur *Enemata* adjunctis *Uterinis*. Si fœtus in Os Pubis recumbat, vel si modo præpostero egredi conetur,

re-

166 *De Partu Difficili, &c.*

retrudendus est in Uterum, & in formam legitimam reducendus. Si viæ interiores nimium angustæ fuerint opus est manu Chirurgi. Interea autem, & mater & fetus corroborentur ex usu *Cardiacorum* quibus *Emmenagoga* haud male adduntur. Ex. Grat.

℞ *Sal. Volat. Oleos. ʒss. Ol. Cinnamom. Aurant. aa. gut. x. Misce. Dosis gut. xx. in Vino Canariensi vel simili vehiculo. Vel,*

2. ℞ *Secundin. Human. Succin. Præpar. Borac. Venet. aa. gr. vj. Ol. Cinnamom. gut. iij. Misce. f. Pulvis, Assumendus in Aq. Bryon. Comp. & Aq. Meliss. unâ commixtis.*

Inter *Analeptica* *Crocus Cinnamom.* & eorum *Tincturæ*, *Extracta* vel *Olea*; *Confect. Alkerm. Conf. de Hyacinth. & similia*, conferunt; hæc enim non solum matris vires refocillant & corroborant, sed & ejusdem Nisus promovent. Præter hæc hactenus præscripta, addi possent hæc & *Hæmagoga*, viz. *Fel Cervi, Hepar. Anguill. Testicul. Equin. Castor. omnia Salia Volatilia & Spiritus Secundin. Human. Sanguin. Human. Viperar. C. C. Fuligin. Urin. &c. Rad. Aristoloch. Bryon.*

De Partu Difficili, &c. 167

Bryon, Liliior. Albor. Irid. Folia Ma-
tricar. Artemis. Sabin. Rut. Gum.
Galban. Myrrh. Ammoniac.

Pro vehiculis adhibeantur Aq.
Cinnamom. Aq. Bryon. Comp. Aq.
Puleg. Artemis. Angêlic. Meliss.

Vinum Canariense, Album, &
Rhenanum, & similia si fetus sit
mortuus, & vires permittant addi
possent purgantia. Ut, Colocynth. Hel-
lebor. Nigr. Incassum foret exempla
proponere, quandoquidem satis su-
perque trita sint.

Eadem etiam media conducunt
ad secundinam retentam expellen-
dam. Sternutatio hoc in casu bene
audit. In Lochiorum suppressione
Carminativa, Aromatica, & Salia
Volatilia Oleosa, ut & omnia Emme-
nagoga, junctis Cardiacis; primas
obtinent, & si febris angeatur Ab-
sorbentia & Balsamica Alexipharmaca,
exhibenda sunt. Sed in fluxu Lo-
chiorum immodico, eadem planè
methodo insistendum est, quam in
nimio Mensium profluxu hætenus
proposuimus. Vel.

& Rad. Tormentill. Pulver. zij.
Laudan. Opiat. gr. iv. Syrup. è suc-
co plantag. q. s. f. Electuarium.

Externè; Lumbis applicetur tri-
tum

tum & vulgare illud Cataplasma ex Fuligine & Aceto Vini confectum.

In Torminibus à partu, cura causam respicit; Et si partes ulceratæ in causâ fuerint, *Vulneraria* requiruntur. Si Lochia acria & serosa, *Adstringentia* & *Opiata*. Si Lochia suppressa, externis applicationibus promovenda veniunt. Exempl. Grat.

℞ *Spir. Chamomill. Baccar. Laur. aa. ʒj. Ol. Sem. Anis. ʒij.* Misce. Hæc mixtura fomentetur tota Abdominis regio.

Etiam in *Febre Lactea*, quæ circiter tres aut quatuor dies à partu invadere solet, quando nempe vasa lactea obstruuntur & Mammillæ intumuerunt, conducit etiam fomentare Mammæ hæc eâdem mixtura; cui si addas *Salia Volatilia Urinosa*, eò efficacior evadet.

Ut Febris ipsa abigatur, Causæ *Procatarepticæ* removeantur, & *Diaphoretica* exhibeantur.

Nota benè; in omnibus hisce casibus supra nominatis Purgatio nunquam admittenda est, putà primis sex vel octo diebus à partu.